

ชื่อเรื่อง	การวางแผนการผลิตพืชของชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน	นายภาคภูมิ บุญบราศรี
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ปัญญาวดี

บทคัดย่อ

การปลูกพืชหลายครั้งหรือการปลูกพืชหลายอย่าง เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ 1) ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสภาพการผลิตทางการเกษตรของชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย 2) เพื่อวิเคราะห์หาระดับการใช้ปัจจัยการผลิตและแผนการผลิตพืช เพื่อให้ชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบมีรายได้สูงสุด ภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ 3) เพื่อหารูปแบบในการปรับปรุงแผนการผลิต เพื่อให้ผู้ปลูกยาสูบมีรายได้เพิ่มขึ้น

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีลิเนียร์โปรแกรมหาคำตอบ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ข้อมูลที่ใช้มาจากการสอบถามชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ปีการผลิต 2545/2546 จำนวน 62 ราย โดยแยกการวิเคราะห์ตามประเภทของโคกตา ได้แก่ ชาวไร่โคกตาปกติพื้นที่ปลูกยาสูบเป็นทีนา ชาวไร่โคกตาปกติพื้นที่ปลูกยาสูบเป็นทีดอน และชาวไร่โคกตาแผนงานบริษัท STEC ตามโครงการพัฒนาคุณภาพใบยาเวอร์รี่เนี่ยและเบอร์เลย์ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างโรงงานยาสูบและบริษัท STEC (Siam Tobacco Export Corporation Co., Ltd.) ทำการผลิตยาสูบเพื่อการส่งออก

ผลการศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสภาพการผลิตทางการเกษตรของชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบพบว่า ชาวไร่โคกตาปกติพื้นที่ปลูกยาสูบเป็นทีนาได้รับโคกตยาสูบโดยเฉลี่ยจำนวน 1,551.96 ก.ก. มีที่ดินทำการเกษตรที่เป็นทีนาโดยเฉลี่ย 11.0 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ใช้ที่ดินปลูกข้าวเหนียว ฤดูกาลผลิตที่ 2 ใช้ที่ดินปลูกยาสูบ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ใช้ที่ดินปลูกข้าวโพดข้าวเหนียว ข้าวโพดหวาน แดงไทย ข้าวเหนียวนาปรัง และข้าวเจ้านาปรัง มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีเท่ากับ 139,414.83 บาท ชาวไร่โคกตาปกติพื้นที่ปลูกยาสูบเป็นทีดอนได้รับโคกตยาสูบโดยเฉลี่ยจำนวน 1,635.83 ก.ก. มีที่ดินทำการเกษตรที่เป็นทีนาโดยเฉลี่ย 2.80 ไร่ และที่ดินทำการเกษตรที่เป็นทีดอนโดยเฉลี่ย 11.90 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ใช้ที่ดินปลูกข้าวเหนียว ใช้ที่ดินปลูกข้าวโพดหวาน ฤดูกาลผลิตที่ 2 ใช้ที่ดินและที่ดิน

ปลูกยาสูบ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ใช้ที่นาปลูกข้าวเหนียวนาปรัง และข้าวโพดหวาน และใช้ที่ดอนปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีเท่ากับ 132,632.33 บาท และชาวไร่โคกตาแผนงานบริษัท STEC ได้รับโคกตายาสูบโดยเฉลี่ยจำนวน 5,125.57 ก.ก. มีที่ดินทำการเกษตรที่เป็นที่นาโดยเฉลี่ย 2.83 ไร่ และมีที่ดินทำการเกษตรที่เป็นที่ดอนโดยเฉลี่ย 15.33 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ใช้ที่นาปลูกข้าวเหนียว ฤดูกาลผลิตที่ 2 ใช้ที่ดอนปลูกยาสูบ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ใช้ที่นาปลูกข้าวโพดหวาน และใช้ที่ดอนปลูกข้าวโพดหวาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีเท่ากับ 157,998.33 บาท

ผลจากการวิเคราะห์การวางแผนการผลิตพืชของชาวไร่โคกตาปกติพื้นที่ปลูกยาสูบเป็นที่นา มีดังนี้ คือ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ผลิตข้าวเหนียว 11.8 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ผลิตยาสูบ 11.24 ไร่ จ้างปลูกยาสูบ 1.78 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ผลิตข้าวโพดข้าวเหนียว 11.8 ไร่ ใช้แรงงานครอบครัวทั้งสิ้น 5,507.22 ชั่วโมง มีแรงงานครอบครัวเหลือ 1,224.16 ชั่วโมง ใช้แรงงานแลกเปลี่ยนทั้งสิ้น 1,005.7 ชั่วโมง และจ้างแรงงานทั้งสิ้น 2,663.71 ชั่วโมง ใช้ทุนของตนเอง 22,857.14 บาท กู้เงิน ธ.ก.ส. 8,888.89 บาท กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน 9,666.67 บาท กู้เงินโรงงานยาสูบ 39,799 บาท ใช้ต้นทุนทั้งสิ้น 144,164.24 บาท มีรายได้สุทธิสิ้นปีการผลิต 145,778.20 บาท เพิ่มขึ้นจากแผนการผลิตเดิม 6,363.37 บาท

ผลจากการวิเคราะห์การวางแผนการผลิตพืชของชาวไร่โคกตาปกติพื้นที่ปลูกยาสูบเป็นที่ดอน มีดังนี้ คือ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ผลิตข้าวเหนียวในที่ดินประเภทที่นา 2.8 ไร่ ผลิตข้าวโพดหวานในที่ดินประเภทที่ดอน 12.9 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ผลิตยาสูบในที่ดินประเภทที่นา 2.8 ไร่ ผลิตยาสูบในที่ดินประเภทที่ดอน 10.24 ไร่ จ้างปลูกยาสูบ 0.3 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ผลิตข้าวโพดหวานในที่ดินประเภทที่นา 2.8 ไร่ ผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในที่ดินประเภทที่ดอน 12.9 ไร่ ใช้แรงงานครอบครัวทั้งสิ้น 6,296.91 ชั่วโมง มีแรงงานครอบครัวเหลือ 1,968.07 ชั่วโมง มีการจ้างแรงงานทั้งสิ้น 3,535.83 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่มีการใช้แรงงานแลกเปลี่ยน ใช้ทุนของตนเอง 25,454.55 บาท กู้เงิน ธ.ก.ส. 6,363.64 บาท กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน 7,454.54 บาท กู้เงินโรงงานยาสูบ 40,895.75 บาท ใช้ต้นทุนทั้งสิ้น 147,984.22 บาท มีรายได้สุทธิสิ้นปีการผลิต 137,950.21 บาท เพิ่มขึ้นจากแผนการผลิตเดิม 5,317.88 บาท

ผลจากการวิเคราะห์การวางแผนการผลิตพืชของชาวไร่โคกตาแผนงานบริษัท STEC มีดังนี้ คือ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ผลิตข้าวเหนียวในที่ดินประเภทที่นา 2.83 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ผลิตยาสูบในที่ดินประเภทที่ดอน 19.84 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ผลิตข้าวโพดหวานในที่ดินประเภทที่นา 2.83 ไร่ ในที่ดินประเภทที่ดอน 20.5 ไร่ ใช้แรงงานครอบครัวทั้งสิ้น 5,482.77 ชั่วโมง มีแรงงานครอบครัวเหลือ 1,366.77 ชั่วโมง มีการจ้างแรงงานทั้งสิ้น 7,385.26 ชั่วโมง ใช้ทุนของตนเอง 99,000 บาท กู้เงิน

ร.ก.ส. 27,500 บาท กู้เงินโรงงานยาสูบ 80,875 บาท ใช้ต้นทุนทั้งสิ้น 251,657.21 บาท มีรายได้สุทธิ
สิ้นปีการผลิต 163,859.99 บาท เพิ่มขึ้นจากแผนการผลิตเดิม 5,861.66 บาท

จากการศึกษาพบว่ายังมีแรงงานครอบครัวเหลืออยู่ในแต่ละช่วงของกิจกรรมการผลิต
ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ชาวไร่มีอาชีพเสริม เพื่อให้แรงงานครอบครัวที่เหลืออยู่ได้ใช้ประโยชน์
อย่างเต็มที่และเป็นการเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย

Title	Crop Production Planning for the Tobacco Growers in Maelao District, Chiangrai Province
Author	Mr.Pakpoom Boonyarasai
Degree of	Master of Science in Agricultural Economics
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr.Varaporn Punyawadee

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) study economic conditions and agricultural productive conditions of the tobacco growers in Maelao district, Chiangrai province; 2) analyze input levels and agricultural production planning which maximize net returns for the tobacco growers in accordance with the limited resource; and 3) find the most appropriate agricultural pattern which increases net returns for the tobacco growers.

The study employed the linear programming method to find out the solution. Three models were set up: the first one for the normal quota growers with lowland tobacco planting area, the second one for the normal quota growers with highland tobacco planting area, and the last one for the STEC company project quota growers, under the Virginia and Burley Quality Improvement Program in cooperative of Thai Tobacco Monopoly and the Siam Tobacco Export Corporation Co., Ltd. (STEC) for the export market. Data used in the analysis were sampling from 62 tobacco growers in Maelao district, Chiangrai province, crop year 2002/2003.

The normal quota growers with lowland tobacco planting area received the average tobacco quota of 1,551.96 kg.; and had an average planting area of 11.0 rai. The agricultural production pattern included glutinous rice in the first season, followed by tobacco in the second season and waxy corn, sweet corn, musk-melon, off season glutinous rice and off season non-glutinous rice in the third season. The annual net return was 139,414.83 baht.

The normal quota growers with highland tobacco planting area received the average tobacco quota of 1,635.83 kg.; and had an average lowland planting area of 2.80 rai and 11.90 rai of highland planting area. The agricultural production pattern was as follows: In the first season, glutinous rice were produced in the lowland and sweet corn were produced in the highland; in the second season, tobacco were produced in both the lowland and the highland; and

in the third season, off season glutinous rice and sweet corn were produced in the lowland and maize were produced in the highland. The annual net return was 132,632.33 baht.

The STEC company project quota growers received the average tobacco quota of 5,125.57 kg.; and had an average lowland planting area of 2.83 rai and 15.33 rai of the highland planting area. The agricultural production pattern was as follows: in the first season, glutinous rice were produced in the lowland; in the second season, tobacco were produced in the highland; and in the third season, sweet corn were produced in both the lowland and the highland and maize were produced in the highland. The annual net return was 157,998.33 baht.

The results of the optimum solution for the production planning of the normal quota growers with lowland tobacco planting area were 1) in the first season, 11.8 rai were used in glutinous rice production; 2) in the second season, 11.24 rai were used in tobacco production, employed to product tobacco leaves for amount 1.78 rai; 3) in the third season, 11.8 rai were used in waxy corn production; 4) 5,507.22, 1,005.7 and 2,663.71 manhours of family, exchanged and hired labors, were required in the production, respectively; 5) 1,224.16 manhours of family labor were freed; 6) 22,857.14 baht of own money was spent in the productions; 7) 8,888.89 baht was borrowed from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives; 8) 9,666.67 baht was borrowed from the Village Fund; 9) 39,799 baht was borrowed from the Thailand Tobacco Monopoly; 10) 144,164.24 baht of cost was spent in the productions; and 11) net return in the end of crop year was 145,778.20 baht (6,363.37 baht increased from the original practice).

The results of the optimum solution for the production planning of the normal quota growers with highland tobacco planting area were 1) in the first season, 2.8 rai of lowland were used in glutinous rice production and 12.9 rai of highland were used in sweet corn production; 2) in the second season, 2.8 rai of lowland and 10.24 rai of highland were used in tobacco production, employed to product tobacco leaves for amount 0.3 rai; 3) in the third season, 2.8 rai of lowland were used in sweet corn production and 12.9 rai of highland were used in maize production; 4) 6,296.91 and 3,535.83 manhours of family and hired labor, respectively, no exchanged labor, were required in the productions; 5) 1,968.07 manhours of family labor were freed; 6) 25,454.55 baht of own money was spent in the productions; 7) 6,363.64 baht was borrowed from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives; 8) 7,454.54 baht was borrowed from the Village Fund; 9) 40,895.75 baht was borrowed from the Thailand Tobacco Monopoly; 10) 147,984.22

baht of cost was spent in the productions; and 11) net return in the end of crop year was 137,950.21 baht (5,317.88 baht increased from the original practice).

The results of the optimum solution for the production planning of the STEC company project quota growers were 1) in the first season, 2.83 rai of lowland were used in glutinous rice production; 2) in the second season, 19.84 rai of highland were used in tobacco production; 3) in the third season, 2.83 rai of lowland and 20.5 rai of highland were used in sweet corn production; 4) 5,482.77 and 7,385.26 manhours of family and hired labors, respectively, no exchanged labors, were required in the production; 5) 1,366.77 manhours of family labor were freed; 6) 99,000 baht of own money was spent in the productions; 7) 27,500 baht was borrowed from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives; 8) 80,875 baht was borrowed from the Thailand Tobacco Monopoly; 9) 251,657.71 baht of cost was spent in the production; and 10) net return in the end of crop year was 163,859.99 baht (5,861.66 baht increased from the original practice).

The study found that a lot of family labors were freed in many producing activities. To improve family income, they should be offered additive works to generate supplementary family income.